

VESZPRÉMVÁRMEGYE

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP.

Előfizetési ár:

Égész évre — — 12 korona. Negyed évre — — 3 korona.
Fél évre — — 6 " Egyes szám — — 24 fillér.
Községi jogzárk, egész évi előfizetésnél kedvezményesen
10 koronáért kapják a lapot. — Nyilttér petit sora 40 fillér.

Felelős szerkesztő:
Horváth Rezső dr.

MEJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veszprém, Virág Benedek-utca 2
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és Föder Ferenc könyvkeres-
kedése, Szabadság-tér 3. szám. — Kéziratokat nem adunk vissza.
Előjegyzések és béli megrendezések díja 3 korona. Felállítások, adomá-
nyok közösen nyilvánítások soronként 24 fillér. — Telefon 64.

A politikai helyzet.

Veszprém, 1917. okt. 20.

A politikai helyzet az utóbbi napokban látszat szerint mellékvágányra siklott — de csak Budapesten. Az ország közvéleménye, kint a periferiákon, egyáltalában nem törődik azokkal a mérgező híresztelésekkel, melyek egy és más fővárosi lapban nap-nap után felburjánoznak.

A vidéken az ország közvéleménye egészen mással törődik. Az ország közvéleménye a politikai heccelődést hidegen, fagyosan, fásultan, érdeklődés és megértés nélkül sőt visszaletszéssel fogadja.

Az ország közvéleményét egyedül azok a mélyeges nagy gondok és ezekből a gondokból kivezető nagy tervek érdeklik, amelyek Wekerle miniszterelnök mindent átfogó izmos elméjét s általában az egész kormányt foglalkoztatják.

Kibontakozás a világháboruadta minden nehéz állapotokból. Olyanokból, amelyek a mindennapi életet és olyanokból, amelyek a magyar nemzet újabb ezeréves életének fenmaradását illetik. Kibontakozás a bajokból, nem pedig, hogy újabb bajokat csináljunk készakarattal, hebehurgyan önönmagunknak. Az ország közvéleményét nem a kicsinyes pletykagyártások érdeklik és megnyugvással látják, hogy a miniszterelnök a kávéházi pohár vizekben rendezett politikai viharokkal szemben nyugodt, hogy ezek nem befolyásolhatják őt utjának kiszabott egyenes irányában s nagyszabású terveinek országépítő programjának megvalósításában Wekerle halad előre nézve a maga széles országútján jól kitervelt célja felé.

Wekerle életkora, sikerekkel gazdag politikai multja elég garancia a nemzet közvéleménye előtt arra, hogy ő már nem törekszik a saját személyes ambícióinak, mulékony dicsvágynak ki-elégítésére, hanem méltóan a történelmi nagy időkhöz, nagy koncepcióju tervei-vel egyes-egyedül az ország javán dolgozik, hogy ennek népét kiszabadítsa a háboruokozta bajokból, csökkentse meg-

élhetésének súlyos gondjait, javítsa a megromlott pénzügyi és gazdasági helyzetet, jogokat adjon a nép legszeleőbb rétegeinek s az egész nemzetet egy egységes erős laborba gyűjtse az utolsó erőfeszítés közelgő idejére, hogy nem szétziláltan, hanem összetartó tömör sorokban küzdve diadalmas békét szerezhessünk s szilárdul megalapozhassuk hazánk jövőendő nagyságának bástyafalait.

A magyar műveltség.

IV. Közlemény.

Irta: Tölcséry Ferenc.

Közleményemben a XIX. század utolsó évtizedeinek kulturájához érven, érzem, nagy, szinte megoldhatatlan probléma előtt állok. Magának a tárgynak terjedelme olyan tágkörű, hogy erről már egész könyvtárakat írtak, de egyébként is az én szerény kutatásaim és gyenge tehetségem miatt is csak halvány színekkel ecsetelhetem ennek a valóban kimeríthetetlen tárgynak idevonatkozó főbb pontjait. Annyi bizonyos, hogy az emberiség ébredő szelleme ma már az egész világot beragyogja, oly dolgok is közkinccsévé lettek a halandónak, amelyekre csak egy-két évvel előbb is, az agybonlás, örültél bélyegét nyomták volna rá.

A dőllyős emberi elme ma valóban azt mondja: magát az eget ostromoljuk, de hozzátelhetjük Horátius kijelentésének utolsó szavát is: hátorságunkkal, vagy talán helyesebben mondva: merész-ségünkkel. A mai elbizakodottság valóban alkalmat adna a jó Istennek egy második bábeli nyelzavarra. Elmélkedhetnénk hasábon keresztül mind-ezekről, de ez olvasónak eddig is soká igénybe vett kegyes türelme megköveteli tőlünk azt, hogy a XIX. század műveltségéről beszéljünk.

Iskoláinkról magáról számos kötetet írtak. Legyen szabad ezúttal csak a több tanügyi mozzanatokról megemlékeznünk. Elemi iskoláinkat 1846-ban a bécsi közoktatási tanács által ránk-tukmált sistema schkolarum tanrendszer irányel-vei szerint igazgatták. A költségeket majdnem kizárólag az alapító főpapok és főurak viselték, azonban már az 1847-48-iki országgyűlés 20. törvényekké kimondotta, hogy az elemi iskolák fenntartása az állam terhe. Függetlenségi harcunk gyászos kimenetele után a bécsi kormány leg-először iskoláinkra tette rá kezét. Németesített ott és úgy ahol és ahogyan csak tudott, de mindig erőszakkal. Félkészültségű, sőt teljesen iskolázatlan idegeneket, akik magyarul is alig tudtak, állított a szegény népoktatásügy élére és az iskolákba, akiknek nem volt más érdeme, mind a szolgáltság s a durva kéz. E rabláncokból 1867-ben szabadult ki a népiskola, amikor az első felelős kormány közoktatási minisztere: báró Eötvös a népiskola nemzeti szellemével együtt törvénybe

iktatta az általános tankötelezettséget, kimondotta a korhatárt és felállította az ismétlő iskolákat is.

Azóta sok újítás történt, sok üdvös intézkedés-lépett életbe, amelynek koronája ama határozat, hogy a népoktatás teljesen ingyenes lett, népiskoláink sikerét nagyban biztosítja a sok tanítóképző intézet, amelyekről úgy egyes kegyes alapítványok vagy maga az állam gondoskodik. A középiskola ügye az ötvenes évek óta sok hullámmáson ment keresztül. Első tervezete az Entwurf volt, amelynek érdeme a középiskolának magas nivóra való emelése, büne pedig a hazafias szellem félretelése.

A protestánsok nem is fogadták el s készebbek voltak iskoláikat magánintézeteknek nyilvánítani s azokról gondoskodni, semhogy annak ajtót nyissanak, a többiek pedig főleg a szerzetesrendek nemzetellenes pontjait egyszerűen mérsékelték, vagy pedig egyenesen mellőzték. Az Entwurf intézkedései között vannak az érettségi vizsgálatok s az úgy nevezett program értekezések is. E tanrendszer helyébe 1854-ben Thun egységesítő tervterve lépett, de ez csak hat évig volt felszín-en, mert már 1860-ban a Lonovics érsek elnök-lete alatt működő tanügyi bizottság simítani kívánt a Thun rendszeren s azt elfogadhatóbbá tenni iparkodott.

A Lonovics-féle sem volt hosszú életű, mert a középiskolai tanárok nemsokára egy emlékiratot nyújtottak be még mindig a bécsi közoktatási tanács-hoz a tanterv simítása végett. A kiegyezés végre nemzeti alapra fektette középiskolánk ügyét s hosszú vajudozas után 1873-ban kialakult a Pauler-féle tanrendszer, amelybe benne van már a kötelező tanár vizsgálat is.

1883-ban újabb revízió alá vették a legutóbbi rendszert, amelyet többféle intézkedéssel kiga-zítva és megtoldva, alkalmazzák ma is a közép-iskolákban. Egyetemeink száma is szaporodott az utolsó időben. Évtizedeken keresztül csak buda-pesti és zágrábi egyetemen hallgathatta az ifju-ság a felsőbb oktatást, ma már Pozsony és Deb-recen is dicsekedhet egyetemeivel, rövid idő Kassa és Szeged is. Ezek mellé sorakozik az a tömér-dek szakiskola, amely tudományosság mellett a művészet, az ipar és a közzgazdaság minden ágára kiterjed.

Bámulatosak ma már azok az intézetek és intézmények, amelyek az emberszeretet, az erkölcs és a közjólét szolgálatába állanak, s amelyeket itt felsorolni teljes lehetetlenség. Elmondhatjuk, hogy intézményeink oly virágzó, oly fejlettek, hogy azok-tanulmányozására a vezető kulturállamokból is érkeznek szakemberek. De ideje már, hogy a XIX. század kulturájának halvány ismertetésével tovább haladva, áttérjünk irodalmunkra.

Érzem, hogy kemény fába vágtam a fejszém-et. Irodalmunknak a leghatályosabb lökést minden-esetre a magyar tudományos akadémia adta meg, amelyet már Bessenyei mozgatott meg „Jó szándék” című röpiratával, de csak akkor vált testté, amikor annak felállítására gróf Széchenyi István egy évi jóvedelmét ajánlotta fel. A magyar tudományosságnak ez a törzsintézete egy hatal-mas fához hasonlítható, amelynek már eddig is

PAX

HYGIENIKUS SZIVARKAHÜVELYEK!

Sajnálattal tudatjuk a T. cigarettázó urakkal, hogy minden-nemű anyag füstjének megrendülése folytán kénytelenek voltunk a hüvely dobozának árát egy harmaddal felemelni.

I. KÖNYVECSKE (sodotni való) „PAX” CIGARETTAPAPIR ÁRA 20 FILLÉR. PAX-VÁLLALAT.

VÉD-JEGY

jól megerősödött ágai képviselik az egyes osztályokba beosztott szaktudományokat.

A szaktudományok azután felölelik azok segéd tudományait annyira, hogy az azokat különösen tanulmányozók ismét új társulatokba verődnek össze. Így a történelem segéd tudományait a címertan, a pénzismét, a füsttan, stb. külön-külön társulatokban művelik részletesebben. Az akadémia után alakult a Kisfaludy, a Petőfi-társaság s. ma már minden nagyobb városunkban van egy-egy irodalmi központ, amelyet a vármegye vagy a város egyik-másik zseniális írójáról neveztek el s amelyeknek mint egy előiskolája az a sok felső és középsikolai önképzőkör, amelyekben a Mússa által homlokra csókoló ifjaink pegazusait próbálják nyergelni, csak természetes következmény az, hogy hazánknak ezek után igen sok írója van.

Tekintsünk bele ismét Beöthy irodalomtörténetébe, ahol Aurora és Athenaeum a nemzeti költészet arany kora, novella írók, a freskók, a dráma, színház, visszahatás, lyra: és elbeszélő költészet, a regény, a politika és szónoklat, a nemzetgazdaság, jogtudomány, a történelem, a forrásgyűjtemények, az egyháztörténet, a nyelvészet, irodalomtörténet, természettudomány, mennyiség-tan, vallási-irodalom stb. nemkevesebb mint 139 jeles íróval van képviselve, közöttük Arany, Petőfi, Tompa, Széchenyi, Deák, Kossuth stb. Ne tovább, ne hogy egyetlen név kihagyásával is halálos bűnt kövessünk el. Műveik együttvéve óriás könyvtárt képviselnek, amelynek szellemi értéke felbecsülhetetlen, anyagi becsé pedig gazdag vagyont képvisel.

Legyen áldott a gondviselés, aki oly sok fényes álló csillagot hegyezett a magyar irodalom és költészet égére s amelyeknek bolygói annyira tündörölköznek, hogy nem tudjuk melyiknek ragyogásába mélyedjünk bele jobban.

A gabonafeleslegék átvételének megkezdése.

Az Országos Közélemezési Hivatalhoz érkezett jelentések szerint a gabonaátvevő bizottságok megalakítása immár az egész ország területén befejezést nyert, gróf Hadik János közélemezési miniszter elrendelte, hogy a bizottságok október hó 22-én országsszerűen kezdjék meg működésüket.

Ebből az alkalomból a hatóságokhoz szélküldött rendeletben a Közélemezési Hivatalt vezető miniszter hangsúlyozza, hogy a bizottságok munkájának eredményességétől függ, vajjon elkerülhető lesznek-e a hatóságok újabb megerősítésével és a termelők zaklatásával járó ismételt rekvirálások.

Kötelességüké teszi a rendelet a hatóságoknak, hogy az átvevő bizottságokat mindenben támogatassák. Ha a termelő lakosság, akár valamely hatóság, vagy hatósági közeg a gabonaátvételi eljárás körül nem kellő lelkiismeretességgel működik közre, az illetők ellen minden rendelkezésre álló eszközt kíméletlenül alkalmazni fog a miniszter, aki közli, hogy megbízottakat is fog kiküldeni az eljárás és a felügyelet ellenőrzésére. A bizottságok munkája után határrendőrök, pénzügyőrök és csendőrök fogják a legerélyesebben kutatni az ellátott és elrejtett készleteket.

Az átvételi eljárás a jelzett időpontban, sőt ahol lehetséges, esetleg hamarabb is, a törvényhatóságok egész területén egyidejűleg indul meg. félbe nem szakítható s nem halogatható. A végrehajtás központi ellenőrzése érdekében a bizottságok kötelessége a hetenként megállapított feleslegekről minden szombaton kimutatásokat készíteni s ezek számszerű végeredményét a törvényhatóság első tisztviselője, a Közélemezési Hivatalnak hétről-hétre táviratilag bejelenteni tartozik. A községi előjárások másként 10 fillér jutalékot kapnak minden igénybevett tétel után, amely december 31-ig a Haditermény részvény-társaságnak be kell fizetni.

Az átvételi eljárás megkezdésével a gabonavásárlás mindenütt megszűnik, miért is az előjárások az október 15-ig be nem váltott, illetve

nem érvényesített vásárlási engedélyeket haladéktalanul összegyűjteni tartoznak. Az átvételi bizottságok eljárása ellen felszólamlásnak van helye, amelyet az elsőfokú közigazgatási hatóságnál kell beadni. Feloldó határozatok a Közélemezési Hivatal jóváhagyását igénylik.

A közélemezési miniszter hosszú és kimerítő utasítást adott ki a gabonaátvevő bizottságok számára. Az eljárási utasítás részletesen körülírja a bizottság három irányú feladatát, úgy mint a termelők házi és gazdasági szükségletének fedezésére visszatérhető terménymennyiségnek a zár és állami igénybevétel alól való feloldását, a termelők feleslegének átvételét és a vásárlásra jogosultak részére szemes gabona eladását, A tengeriátvétel tekintetében a földművelésügyi miniszter rendelete lesz irányadó. A rekvirált hűvelyesek átvétele azonban ugyanezen átvevő bizottságok hatáskörébe tartozik.

Az utasítás megállapítja a hatósági kiküldöttnek és a segédzsemeizetnek a díjazását. Kötelezi a bizottságot, hogy a törvényhatóság első tisztviselője által megállapított átvételi tervezete szerint járjon el.

A bizottság köteles válogatás és kivétel nélkül minden termelő gazdaságában felkeresni s vele az egész természetre nézve elszámolni. Megállapítja és ellenőrzi mindenekelőtt a termés össz-mennyiségét, elbírálja, hogy az eljárás során megállapított ösztértermés a termelőnél tényleg megvan-e, illetve, hogy a mutatóköz hiány igazolható-e.

Felszólítja a termelőt annak igazolására, hogy mit és mennyit használt fel eddig saját házi és gazdasági szükségletének fedezésére, mit és mennyit adott el a H. T. bizományosának, a vásárlásra jogosultaknak és velőmagul. Különös gond fordítandó ama készletekre, amelyek állítólag már eladtak, de amelyek a vevő még nem szállított el és a vevő a vásárlási igazolványt az eladónak még át nem adta. Az észlelt hiány vagy többlet megállapítása után a bizottság a házi szükségletet állapítja meg. Csupán kétséget keltő esetben tekintve Tizenöt éven felüli férfiaknál 15 kg. gabona havonként, minden más östértermelőnél és családjánál 12 kg. havonként.

Gazdasági szükséglet alatt azt az egész gabonaszükségletet kell érteni, amelyre a termelőnek a saját és a háztartásbeliek élelmezésén kívül szüksége van, hogy gazdaságát fenntarthassa. Konvenció címén annyit és olyan terményt kell levonás nélkül feloldani, amennyi az állandó jellegű gazdasági tiszteknek, cselédeknek, munkásoknak (de érve a summás munkásokat is) szóbeli vagy írásbeli szerződés alapján kiszolgáltatandó.

Az időszaki munkásoknál csak a fejkvóta szerint lehet a kiszolgáltatandó mennyiséget megállapítani és csak arra az időre, melyre az ellátás megadása szükséges. Arató- és cséplőréz címén az aratókkal és cséplőkkel való megegyezésben foglalt mennyiséget kell levonás nélkül feloldani. Fel lehet számítani és vissza lehet tartani arató-rész címén az aratóknak 1918-ra szerződészerűleg járó előleget is. Csakis az állatok eltartására szükséges terménymennyiségeket lehet feloldani.

Gazdasági szükséglet címén számba kell venni a lelkészek, tanítók, községi alkalmazottak és a termelő felmenő és lemenő hozzátartozóinak házi szükségletére elszállítható terménymennyiséget is. Beszáradás címén buzánál, rozsnál, árpánál 2 százalék, zabnál 3 százalék vehető számba. Az átvett fölöslegék árának kifizetése a H. T. bizományosának a feladata. Az utasítás intézkedik még ama községekben a vásárlásra jogosultak ellátásáról, akik ezt a jogosultságukat közvetlen vásárlás után még ki nem merítették.

Az országgyűlés megnyitása előtt a politikai helyzetnek az volt legfőbb jellemző vonása, hogy az ország közvélemény — alig méltatva figyelemre a kormány és kebelében állítólag fölmerült ellentétekről itt-ott fölburjánzó híreszteléseket — egész érdeklődésével azt a tevékenységet kísérte, amelyet Wekerle miniszteriuma a háborús szükségletek kielégítésére közönség-

nek szénével, élelmiszerekkel és egyéb nélkülözhetetlen cikkekkal való ellátása és a demokratikus átalakulás előkészítése terén fejtett ki. Most, hogy az országgyűlés újból munkához kezdett s néhány

sürgős törvényjavaslat már a bizottságok előkészítése alá került, a korábbi helyzet, ha lehet, még jobban megszilárdult abban az irányban, hogy a közvéleményt hidegen hagyják azok a politikai szenzációk, amelyekkel a riporterri telegenység igyekszik egyik-másik lapot feltűnővé tenni, ellenben a legnagyobb mértékben érdeklik az állami és társadalmi életnek éppen megoldásra kerülő komoly kérdései.

Eddig ugyan még csak az indemnitásról, a horvát pénzügyi egyezmény meghosszabbításáról, a közszolgálati alkalmazottak újabb háborús segítéséről és a szeszadótörvény módosításáról szóló javaslatokat nyújtotta be Wekerle, de már ezekbe is számos nagyfontosságú és égetően sürgős kérdés rendezése van belefoglalva, azonkívül pedig kijelentette a miniszterelnök, hogy legkésőbb november elején rendes költségvetést fog beterjeszteni s ugyanakkor a pénzügyi kibontakozás tekintetében tervezett intézkedéseket is ismeretn fogja, végül pedig elkészült a választójogi reform törvényjavaslata is.

Széles körökben kelt általános megnyugvást az indemnitásnak az a szakasza, mely fölhatalmazza a honvédelmi és a pénzügyminisztert, hogy a hadbavonultak családjainak segítségét rendelkezésükön szabályozhassa. Hasonló hatása van a közalkalmazottak háborús segítéséről szóló törvényjavaslatainak is, mely a jövő hó elsejére, előreláthatólag életbe léphet s mely az érdekelteknek körülbelül évi 360 millió korona segítséget fog nyújtani.

Azon a megnyugvácson kívül, amelyek ezek az intézkedések, valamint a Wekerle munkaképessége és kötelességétudása országsszerű keltenek, kiválóan jellemzi a helyzetet az a nagy érdeklődés, a nyelvel a közvélemény az általános szavazati jog törvénybe iktatását várja. Ezzel a nagy reformmúvel és a kormány egyéb nagy terveivel kapcsolatosan politikai körökben mind élelmebben érzik és óhajják megszüntetni azt a visszasságot, amely abban áll, hogy a kormány föltilétlenül bírja a korona és a nemzet bizalmát, a képviselőházban azonban nem rendelkezik többséggel s alkotó munkájában a vele szemben álló többség bírmékor megakadályozhatja. Általános az a vélemény, hogy bírmennyire nehéz is egyébként a háborús választás, az a hatása kétségtelenül meg lenne, hogy véglegesen tiszta helyzetet teremtené.

A fémkészletek gyors beszállgatása.

A háború győzelmes befejezéséhez a muni-ciógyártásnak végsőig való fölfokozására van szükség. Ezt a nagy célt szolgálja a m. kir. honvédelmi miniszternek 13421 eln. 20. b. 1917. sz. rendelete, amellyel igénybe vette a vörösrézről, sárgarézről, bronzból, vörösfémről, alpakából, pakfongból, valamint a nikkeltől és alumíniumból készült fém tárgyakat. Mindenki, aki ilyen fém tárgyakkal rendelkezik, kell hogy mielőbb felajánlja a hadseregnek muni-ciógyártás céljaira az igénybevett fémkészleteket. Aki önként ajánlja fel fém tárgyait, magasabb árakat kap, míg az olyan késedelmező, aki bevárja a kényszerbeszállgatást, kisebb térítési összegekhez jut és ahhoz is csak a beszállgatás után jó idő múlva. Már azért is mindenki saját, jól felfogott érdekében cselekszik akkor, amidőn a hivatalos hadifém-beváltóhelyeknél önként és késedelem nélkül beszállgatja az összes arra kötelezett fém tárgyait, amelyekért a hivatalos hadifém-beváltóhelyek a legmagasabb megállapított átvételi árat tartoznak fizetni rögtön és készpénzben. Be kell szolgáltatni az alábbi fém tárgyakat:

Vörösrézről és vörösréz-ötvözetekből készült csengőket, csöveket, rudakat, diszidővereteket, főtőteket, 25 cm. átmérőjű kisebb harangokat, kalap-, ruha-, bot- és ernyőtartókat, védő-, szőnyeg- és függönyrudakat, löszerszámcsoatokot és vereteket stb., azután egyszerű íróasztalkészleteket.

dízműaruk, függőcseréket és cégtáblákat, név-reklám és tájékoztatótáblákat, rácsokat, virágcsereptartókat, tiszta nikkelt és nikkellemezzel bevont (lemezelt) acéllemezből készült csészéket, fazekakat, főzőedényeket, kádakat, sütőket, tálakat, üstöket, evőeszközöket, gyertya-, gyuta-, gyümölcstartókat, szitákat, szűrőket, vízeskorsókat, ecet-, olajtartó-állványokat, gyorsforralókat, teafőzőket, tojáskanonákat stb.;

tiszta alumíniumból készült tárgyakat még pedig: mindenféle csészéket, fazekakat, fedeleket, főzőedényeket, hamutartókat, ivóserlegeket, kanalak, kádakat, melencéket, serpenyőket, tálakat, tányérokat, üstöket, stb.;

vörösrézről és sárgarézről készült konyhafelszerelési és hasonló tárgyak közül a különféle ástőket, lábasokat, tűzhelybe beépített vízmelegítőket, viztartókat, parázstartókat, fürdőkályhákat, mozsarakat, mozsártörőket gyertyatartókat, vasalókat, fél kilogrammnál nehezebb rézsúlyokat, tálcákat, habverőket, gyümölcsfőzőüstöket stb.;

Óntárgyakból a korsókat, ürmértékeket, edényeket, tányérokat, tálcákat, tedőket stb.;

A nagyközönség már a legközelebbi napokban értesített fog kapni, hogy kik a helybeli és környékbeli hivatalos hadifémbeváltók. A hatóságok az erre vonatkozó előterjesztésüket már megtették, a kijelölés is megtörtént, úgy, hogy a vidéki hadifémbeváltók névjegyzékének nyilvánosságra való hozatala már csak néhány nap kérdése.

HIREK.

— Rott Nándor dr. ünnepi miséje. Vasárnap, e hó 14-én tartotta Rott Nándor dr. első ünnepi-miséjét a székesegyházi főtemplomban a város és vármegye egyházi és világi előkelőségének jelenlétében. Szentmise közben magas szárnyalású, fenkölt gondolatokban gazdag prédikációt tartott, amelyet a hívők mély áhitattal hallgattak. Mise végzetével fogadta az új püspök a küldöttségek tisztelgését, amely déli egy óráig tartott, s utána a hivatalok vezetői ebédre voltak hivatalosak. Rott Nándor dr. a megjelenteket a lehető legszivelebben fogadta s a küldöttség tagjai el voltak ragadtatva attól a szeretetteljes fogadtatástól, amelyben részük volt.

Hadijótkonysági alap. Dr. Rainprecht Antal vármegyénk agilis főispánja szociális érzelmeinek újabb fényes bizonyítékát adta midőn saját kezelésében egy hadi jótkonyalap létesítésén fáradozik, amely hivatalos lesz a háború folytán nyomorba jutott vármegyebeli lakosok mostoha sorsán enyhíteni. Köztudomásu, hogy mind nagyobb azok száma akik felmentési ügyekben információért keresik fel a főispáni hivatalt, amely — bár hivatali kötelességet nem nem képezi — természetesen mindig készséggel áll rendelkezésére az érdeklődőknek. Ennek ellenében azonban nagyon is indokolt és a vármegye főispánja méltán helyez sulyt arra, hogy mindazok, akik mindenesetre közérdekű felmentésük folytán anyagilag is kedvezőbb helyzetbe jutnak ne feledkezzenek meg azokról akik a háborúnak csupán szenvedéseit és árnyoldalait voltak kénytelenek megismerni. Hogy ezen nemes intentió milyen viszhangra talál, mutatja legjobban azaz osztatlan szeretetteljes áldozatkészség amely a vagyoni viszonyokhoz mért kisebb-nagyobb önkéntes adományokkal rövid két hét leforgása alatt csaknem 2000 K-ra emelte ezen emberbaráti és hazafias szempontból egyaránt legmeaszebbmenő támogatást érdemlő állapot.

Az egyes adományokról a főispáni hivatal nyilvántartást vezet, minden adakozó számmal ellátott nyugtát kap kézhez, azonkívül ezen nyugtászatok alatt az adományok hetenkint

külön hirdapilag is nyugtáztnak. A befolyt összegek a veszprémi közigazgatási bank és lakareképenztárnál folyószámlán nyervek elhelyezést, ahol szintén külön nyilvántartás vezetetik.

— **Kiütetés.** O. császári és apostoli királyi Felsője legkegyelmesebben elrendeli méltóztatott, hogy a legfelsőbb dicséző elismerés újlólag a kardok egyidejű adományozása mellett, tudtul adassék az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül: *Berezky Jenő* 31. honvéd gyalogezredbeli hadnagyának, dr. *Grosz Rezső* 7. honvédhuszárezredbeli tartalékos főparancsnok, hogy a legfelsőbb dicséző elismerés tudtul adassék: *Tolnay László* 31. honv. gyalogezredbeli tart. hadnagyának, adományozni méltóztatott a 3. osztályú katonai érdemkeresztet a hadidiszciplínnyel és a kardokat az ellenség előtt elesett *Schilling Rezső* 7. honvéd huszárezredbeli tartalékos hadnagyának, *Lakóty Vilmos* 7. honvéd tábóri ágyúezredbeli főhadnagynak elrendelni méltóztatott, hogy a legfelsőbb elismerő elismerés — a kardok egyidejű adományozásával tudtul adassék: *Mikolás Imre* 31. h. gy. e.-beli tart. hadnagyának; hogy az újlólag legfelsőbb dicséző elismerés tudtul adassék: *Pöcz Dezső* 31. h. gy. e.-beli főhadnagynak; adományozni méltóztatott a koronás arany érdemkeresztet a vitéz érdem szalagján: *Egryssy Endre* 7. h. táb. á. e.-beli tart. hadnagyának.

— **Veszprém város költségvetési előirányzatai.** Közteszem, hogy Veszprém város 1918. évi háztartási költségvetése, valamint a városi pénztárban kezelt alapok és a város tulajdonát képező üzemek (villamos művek, vízművek, szegényház, közmunka stb.) 1918. évi költségvetési előirányzatai elkészítettek és a városi számvevőség hivatalos helyiségében a mai naptól kezdődően közszemlére kitéltek. Az előirányzatokat az érdekeltek a mai naptól számított 15 nap alatt megtekinthetik és ellene esetleges észrevételeiket ugyanezen idő alatt a polgármesteri hivatalnál írásban beadhatják. Veszprém, 1917. október 20. Polgármester.

A házipénztár előirányzata a háborús kiadások dacára deficit nélkül záródik, a községi pótdadót tehát a jövő évre sem kell emelni. A villamosművek és vízművek költségelőirányzatai azonban a fűtőanyag és általában a háborús drágaság miatt jelentékeny deficittel zárulnak, ezért elkerülhetetlen lesz a vizdíjnak és a világitási áramdíjaknak jelentős mértékben emelése.

— **Kiütetés.** O. cs. és apostoli királyi Felsője legkegyelmesebben adományozni méltóztatott a 3. osztályú katonai érdemkeresztet újlólag a hadidiszciplínnyel és a kardokat az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül: *Csikvándy Béla* 7. honvéd tábóri ágyúezredbeli századosnak.

— **Adományok a Szurmay-alapra.** A m. kir. pozsonyi honvéd kerületi parancsnokság felhívása folytán a veszprémi 31. honvéd pótzászlóalj a Szurmay Sándor honvédalap javára gyűjtést rendezett, melybe belevonta Veszprém városán kívül a veszprémi 31. honvéd gyalogezred kiegészítő területéhez tartozó községeket is. Alábbiakban kimutatjuk az adományozott összegeket, még pedig a 10 koronát és ennél többet adományozókat külön-külön megnevezve, a kisebb adományokat pedig egy összegben. I. Veszprém város: *Hamburger Sándor* 200, dr. *Rosenberg Jenő* 100, *Wellner Gyula* 40, *Rothauser Miksa*, *Cseresy József* 30—30, *Winter Sándor*, *Bakos Kálmán*, *Regényi Rezső*, *Fischer Miksa*, *Zuschman János*, *Steiner Jenő*, *Forst József*, *Löwy Béla* 20—0, *Próder László* 18, *Punka Ferencné*, *Gunst Ignác*, *Fekete Gyula*, *Kálmán István*, *Csekő Béla*, *Szaladi Mór*, *Fodor Ferenc*, *Fojt János*, *Csomasz Béláné*, *Benkő Aladár*, dr. *Benkő Károly*, *Müller Oszkár*, *Reininger Rezső*, *Jákó Pongrácné*, *Radócs Vince*, *Steiner Jónás*, *Weisz M. Ignác*, *Rápoch Sándor*, *Maithner Hermanné*, *Kántor Soma*, *Winterfeld Béla*, *Stier Flópp*, *Kukolyi Péter*, *Kápt. József*, *Székely* 10—10 korona, 10 koronán aluli összegekben 909.09 korona. Nagyvázsöny 1050 korona (gr. *Zichy Béla* 1000 koronás adományával.) II. Veszprémvármegye: *Bakonyháza* 84.40, *Csetény* 84.10, *Magyarszentkirály* 52.20, *Lepsény* 50, *Réde* 45.80, *Bakonyozlop* 43, *Mezőszent-*

györgy 40, *Csesznek* 34.10, *Dudar* 30, *Bakony-szentkirály* 24.20, *Enying* 21, *Balatonalmádi* 16, *Tés* 15.50, *Jásd* 15.20, *Bakonybél* 14, *Sur* 10, *Peremarton* 10, *Tótvázsony* 5, *Kishidegkut* 5, *Mezőkomárom* 5 korona, *Óskú* 1 korona. — III. Győr. vármegye: *Hédervár* 220, *Ásvány* 86, *Győrasszonyfa* 57, *Ráró* 63, *Csanakhegy* 44.30, *Nagyécshegy* 29.76, *Abda* 23.50, *Pinyéd* 21.20, *Ujmalomsok* 20, *Tét* 19.50, *Nagyécsfalva* 17.40, *Tapszentmiklós* 14.50, *Nagybaráthegy* 8.54, *Börca* 7 korona, IV. Komárom vármegye: *Ács* 353.50, *Tóváros* 171, *Környe* 60, *Szák* 55, *Naszály* 51, *Ete* 50 k, *Bajcs* 33.50, *Bagota* 32.90, *Martos* 21.90, *Ágostyán* 20 k, *Kocs* 20 k, *Baj* 20 k, *Bokod* 20 k, *Órsújfalva* 19.20, *Kürt* 18.90, *Dad* 16, *Szend* 13.20, *Megyercs* 14.10, *Szilás* 12.20, *Oroszlány* 19, *Ekel* 10, *Kamocsa* 8, *Turizsakállás* 7.70, *Csep* 6.50, *Lakszakállás* 6.40, *Kecskéd* 5 k, *Vértessomló* 5 korona, *Bogya körjegyzőség* 5 korona. V. Nyitra vármegye: *Komját* 794.40, *Nagysurány* 200, *Vágvörösvár* 90.20, *Vágfarkas* 85, *Ság* 67.90, *Elecske* 63.80, *Déskélecsény* 61.20, *Alsórécsény* 55.90, *Felsőrécsény* 54.60, *Nemesdicske* 54.20, *Egyháznagyszeg* 48.50, *Gyarak* 48.50, *Kismánya* 46.80, *Zsuk* 33.66, *Zsitvamártonfalva* 30.80, *Szelecske* 27.60, *Vajk* 27, *Kiskeszti* 23, *Aaddó* 21.46, *Vágpatta* 20.40, *Lipótvár-egyintézet* 20, *Ratkócz* 16.80, *Románfalva* 14.60, *Bánkeszi* 12.50, *Pusztakürt* 11.70, *Nagybáb* 10.40, *Kisbáb* 8.80, *Köpsöd* 6, *Kisvárad* 4 korona. Összesen: 7150.05 korona. A parancsnokság a nemes szívű adakozóknak áldozatkészségükért, valamint a vidéki gyűjtést szervezett községi előjárásoknak, a községi és körjegyzőknek buzgó fáradozásukért hálás köszönetet mond azzal, hogy az összeget a kerületi parancsnokság intézkedésének megfelelően rendeltetési helyére juttaták.

— **Adakozás.** A főispáni jótkonny alapra 1917. évi október hó 2-ától október hó 16-ig befolyt önkéntes adományok: I. számú nyugtára 10 K, 2. 10 K, 3. 10 K, 4. 10 K, 5. 10 K, 6. 10 K, 7. 10 K, 8. 20 K, 9. 20 K, 10. 10 K, 11. 50 K, 12. 10 K, 13. 50 K, 14. 60 K, 15. 10 K, 16. 10 K, 17. 50 K, 18. 20 K, 19. 10 K, 20. 20 K, 21. 10 K, 22. 0 K, 23. 10 K, 24. 10 K, 25. 20 K, 26. 150 K, 27. 20 K, 28. 500 K, 29. 20 K, 30. 50 K, 31. 10 K, 32. 30 K, 33. 20 K, 34. 30 K, 35. számú nyugtára 100 K. Összesen: 1420 K.

— **A Tüzipróba sikere.** *Drasche-Lázár Alfréd* regényének, a *Tüzipróbanak* sikere ritkítja párját a magyar könyvpiacra. Első és második kiadását igen rövid idő alatt szétkapkodták s most már a harmadik kiadást bocsátotta ki a Franklin-Társulat. A 370 lapra terjedő vastos kötet ára izléses kiállításban 6 korona.

— **Tüzifészek.** A tisztviselők tüzfájából részvevőket az intéző-bizottság felkéri, hogy a felfűrészelési munkájuk felkeri, hogy a felfűrészelőgépek és hűtlen és a jövő héten is másféleg dolgozzon, s valószínűleg továbbra is másol fog dolgozni. Ennélfogva az intéző-bizottság a fűrészelés miatti felelősséget magától elhárítja. Aki a fűrészelési őil lemond, sziveskedjék erről egy levelezőlapra *Göndör Ferenc* kir. s. tanfelügyelőt értesíteni.

— **A József kir. herceg Szanatórium egyesület** Mindszentek napján és halottak napján a tüdőbeteg katonák javára országos gyűjtést rendez, a szanatóriumügyet veszprémi fiókjá szintén részvesz a gyűjtésben s a temetőben és a városban urnákkal fog gyűjtést. Nagyon kéri az egyesület az igen tisztelt közönséget, tekintettel a gyógyításra szoruló tüdőbeteg katonák igen nagy számára, hogy e nemes célra adakozni sziveskedjék.

— **Országos Zöldseg, fűzélék és gyümölcsforgalmi részvény-társaság** megbizottja *Grünhut Ignác* Veszprém, *Rákóczy-tér* 11, a kinél a szükséges szállítási igazolványok Veszprém és Enyingi járásokra kaphatók.

— **Könyvnyomda** és könyvkötői munkákat legszivelebben, leggyorsabban és legolcsóbban készít: **FODOR FERENC** könyvnyomda és könyvkötőszet, Veszprém, Szabadság-tér 3. szám.

— **Kértészetbe** vágó szakmunkákat, gyümölcsfa-nyesést stb. ellátall **Kiss István** kértész, *Balogvina*, *Fő-út*, *B-Almádi*.

— **Eladó egy nagy saroktelek** építkezés céljaira a vámosi-uti telepen. — **Eladó továbbá egy murvabánya és egy homokbánya.** — **Érdeklődők forduljanak e lap kiadóhivatalához.**

— **Eladó Veszprémben, a város leg-
szébb helyén egy emeletes családi ház.
Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.**

— A **"Vasárnapi Ujság"** október 7-iki száma több érdekes képet közöl Tompa Mihály emlékének rimaszombati ünnepléséről, II. Vilmos német császár erdélyi utjáról, az oroszországi zárvargásokról, görzi hadállásainkról, a Bainsztafensikről stb. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula regénye, Szőlősi Zsigmond tárcája, dr. Vallentyin Dezső cikkje Tompa Mihály szerelméről, Bőszörményi Katalin iránt s egy szenzációs új közlemény az amerikai dollárkríziséről. Egyéb közlemények: Hantos Elemér, Kún Béla államtitkárok s az elhunyt Festetics Géza gróf alpolgármester arcképei s a rendes heti rovatok stb. A **"Vasárnapi Ujság"** előfizetési ára negyed évre hat korona, a **"Világkrónika"**-val együtt hét korona. Megrendelhető a **"Vasárnapi Ujság"** kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a **"Képes Néplap"**, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, fél-évre 2 korona 40 fillér.

— **Jó karban levő vaskályhák, nagyobb helyiségek fűtésére, jutányos áron eladók. Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal. — (3-1.)**

— A **"Darvin"** dr. Fülöp Zsigmond népszerű természettudományi folyóiratának okt. 1. és 15. száma példája annak, hogy milyen cikkekkal kell megkedvelteni a nagyközönséggel a tudományt. Kiemeljük e számból a következő érdekes közleményeket: Lipschütz: Ritmusok az életben. Vekérdi Béla: A naprendszerrel való ismeretünk kialakulása. Szondy György: A pókok otthona. Dr. Fessler Gyula: A malaria. Kresz Ödön: A kadmium. M. J. Faraday. Különfelek: Papir brített. Szulfidit. A caizarin nevű mézirtalmu soról stb. — Október 1-i száma: Guenther: Állatvilágunk gyérülése. Dr. Gáspár Lajos: A csecsemők mesterséges táplálása. Hauser Miklós: Hogyan épül a hadihajó. Lakatos Béla: Hallhatatlanok-e az egysejtű lények? stb. A kitűnő folyóirat előfizetési ára fél évre 7 korona. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrássy-ut 60.

— **Akinek szép kocsija vagy hintója kell, fontos-
leges, hogy a fővárosba vigye vagy külföldi gyáro-
soknak adja pénzt, mert Varjas Lajos** bogárnár-
és kocsigyártó-mesternek Veszprémben, a Hoszsu-
utca (nagyhid mellett) saját házában levő villany-
erőre berendezett telepen olcsó áron kaphat igen
szép gazdasági kocsikat, könnyűhomokfutókat,
vagy elegáns kivitelű hintókat. A telepen — amely
a legjobb gépekkel van felszerelve — gyorsan és
kifogástalanul készítik minden a bogárnár-
és kocsigyártó szakmába vágó dolgot s a tulajdonos
duraktárában szolid áron lehet vásárolni
mindent, az egyszerű kocsikeréktől a legiegyes-
buri hintóig. — Emellett javításokat jutányos áron
eszközöl. A törekvő magyar iparos vállalatát ol-
vasóink figyelmébe ajánljuk.

Veszprém r. t. város polgármesterétől.
14928—1917. szám.

Hirdetés.

A v. tanács határozata alapján közhírré te-
szem, hogy akik a városi erdőből az idej vágás-
ból nyert fát vásárolni óhajtanak, előjegyzés
végett a városi közlelmzési ügyosztalynál f.
évi november 6-ig jelentkezenek.

Az igényelt fa mennyisége és a rendelkezésre
álló faanyag alapján a tanács fogja megállapítani,
hogy háziartásokként mennyi fa jut és ez alapon
lesznek az utalványok kiállítva.

A fa ára az erdőn átvéve a következő:

1. ágfa becalési áron,
2. hasábia métere 100 K.,
3. gömbfa métere 94 K.

A kiutak 1918. márciusig mindenki elvi-
tetni köteles.

Kelt Veszprém város tanácsának 1917. okt.
10-én tartott üléséből.

Dr. Komjáthy sk.
polgármester.

Anyakönyvi kimutatás.

1917. évi október 4-től 1917. évi október 17-ig.

Születés: Praczko József napszamos és Et-
linger Ferézia fia Mihály r. kath. — Kalanász
Márton máv. segédítkező és Smidla Borbála leá-
nya Erzsébet róm. kath. — Winkler Terézia házi-
cseléd fia Ferencz r. kath. — Szabó Sándor kir.
törvényesügyi bíró és Békéffy Margit fia Pál Ká-
roly György r. kath. — Handra Zsuzsanna házi-
cseléd leánya Rozália r. kath. — Csipos Antal
máv. vonattékező és Novák Julianna fia halva
született. — Tálos Károly cipész iparos és Stig-
ler Róza fia Sándor Elek r. kath. — Schaffer Imre
kőmives-segéd és Főczány Agnes leánya Erzsébet
r. kath. — Jozsa József parádés kocsis és Balla
Anna fia József r. kath. — Mihályi János könyv-
kötő-segéd és Gyusák Margit leánya Antónia r.
kath. — Selem József nyug. máv. mozdonyfűtő
és Török Mária fiai József és László r. kath. iker-
testvérek.

Halálok: Szász József hősi halált halt ka-
tona földmives 25 éves. — Kocsis Pál hősi ha-
lált halt katonafuvaros 18 éves r. kath. — Fülöp
Vincze hősi halált halt katonaföldmives 24 éves
r. kath. — Fojtik Erzsébet 21 hónapos r. kath.
— Csicsics Maria 3 hónapos r. kath. — Csigi
István 13 hónapos ref. — Tóth János Károly 5
hónapos r. kath. — Serer Irma 7 hónapos ref.
— Vass Dezső tanuló 17 éves r. kath. — Erdős
Józsefné Rosenberg Karolina vendéglős neje 35
éves izr. — Szabó Margit 23 hónapos r. kath.
Szigeti Lajos hősi halált halt katonafuvaros 20
éves r. kath. — özv. Csomai Jánosné sz. Lemzel
Erzsébet napszamos 75 éves r. kath. — Huth
Antalné sz. Horváth Rozália cipész iparos neje 52
éves r. kath. — özv. Varga Istvánné sz. Szabó
Mária magánzó 76 éves ág. h. ev. — Jámbor
Györgyné sz. Milkovics Rozália magánzó 56 éves
éves r. kath. — Takács Teréz 4 hónapos r. kath. —
Eendrői József napszamos 78 éves ref. — özv.
Rothauer Simonné sz. Sonnenberg Teréz magánzó
83 éves izr. — Kerper Ferenc kőmives iparos 85
éves r. kath.

Házasság: Balogh Jenő fodrászegéd ref. és
Csomai Julianna ref.

23686. V. 1917.

Hirdetmény.

Mindazok a személyek, kik az 1917. évi
október hó 15. napján a szabad forgalomba már
átment, vagyis az 1899. évi XX. t. cz. szerinti
szeszadóval és az 1899. évi XXII. t. cz. szerinti
szeszadóptélekkel is már megadóztatott és az
1915. évi XL. t. cz. szerinti kincstári árrésze-
séssel nem terhelt olyan égetett szeszfolyadékok-
kal bírnak, mely összesen 10 liternél több alko-
holt tartalmaz az 1917. évi 112500 számú ren-
delet 9. §-a értelmében kötelesek legkésőbb az
1917. évi október hó 17-ik napjáig a folyadék
mennyiségét és annak alkoholtartalmát, valamint
azon községek és helyiségek, melyben az a fo-
lyadék tartatik, az illető készletek tartási helyére
nézve illetékes pénzügyi szakasznál írásban két
példányban bejelenteni, tekintet nélkül arra, hogy
ezek a kísérletek saját vagy idegen helyiségekben
vannak-e elhelyezve.

Ha az égetett szesz folyadék összes kész-
lete az 1899. évi XXV. t. cikk szerinti elárusi-
tásra, vagy kimerésre jogosultsággal bíró szemé-
lyek birtokában vagy más háztartásokban a csa-
ladtő birtokában 10 liter tiszta alkoholt meg nem
halad, azt nem kell bejelenteni. Minden más eset-
ben a szabad forgalomba már átment összes
készlet, ideértve a pótrészesedés alá nem eső 10
liternyi mennyiséget is, bejelentendő.

Aki tartályokban levő illatszernek, ha súlyuk
1 kg-nál nem tesz többet, nem esnek a bejelentés
kötelezettsége alá. A bejelentéshez szükséges ür-
lapok az előállítási költségek megtérítése mellett
minden pénzügyi szakasznál és Budapesten a fo-
gyasztási adóhivataloknál is kaphatók. E kész-
letek bejelentése és a készletek után esedékes
pótrészesedésnek befizetése a birtokosnak képezi
kötelezettségét.

Az egy ugyanazon ter. birtokában, ugyan-
abban a községben (városban) habár különböző
helyiségekben levő folyadékok egy bejelentésbe
foghatóak, de az ugyanazon fél birtokában kü-
lönöző községekben (városokban) levő égetett

szesz folyadékokról községenként külön-külön
bejelentések teendők.

Zárt palackokban levő égetett szesz folya-
dékoknál, további melasszal készített likőröknel
vagy is olyan égetett szesz folyadékoknál, me-
lyeknek a cukor tartalom 1 hl. folyadékban leg-
alább 10 kg. lesz, valamint cukorral édesített pá-
linkáknál, vagyis olyan égetett szesz folyadékoknál,
melyeknek a cukor tartalom 1 hl. folyadékban 1
kg.-ot meghalad, de 10 kg.-nál csekélyebb, az
alkohol tartalmát nem kell bejelenteni. A pótré-
szesedés alá eső bármilyen eszenciáknál, illatszere-
knél, kozmetikai cikkeknel, gyógyszereknel és
gyógyászati készítményeknél, azok alkohol tartal-
mának bejelentése szintén mellőzhető.

Midőn a bejelentés kötelezettsége alá eső
égetett szesz folyadékok az 1917. évi október
hó 15-16-17. napján szállítás alatt állanak, anél-
kül, hogy már bejelentve és pótrészesedéssel meg-
róva lennének, a bejelentés megtétele és a pótré-
szesedés befizetése az áru átvevőjének képezi
kötelezettségét, ki a bejelentést a szesz megérkezé-
sétől számítva legkésőbb 48 óra alatt megtenni
köteles.

Ha az 1917. évi október hó 15-én meglevő
égetett szesz folyadékok készletének a fentiek
szerinti bejelentése, illetőleg az 1917. évi október
hó 15-16 és 17-ik napján szállítás alatt volt,
égetett szesz folyadékoknak a szesz megérkezé-
sétől számított 48 óra alatt bejelentve elhalasztati-
k, vagy ha a bejelentett alkohol mennyiség 10
százalékkal csekélyebb annál a mennyiségnél,
mely a hivatalos felvételnél megállapított. Az
1915. évi 15. t.-c. 6. §-a értelmében az így meg-
rövidített, vagy a megrövidítés vesélyének kitett
pótrészesedés négyszeres összegétől, annak nyolc-
szoros összegéig terjedhető pénzbüntetés alkal-
maztatik.

A bejelentésben foglalt más nemű valótlansá-
gok, melyek nem az alkohol mennyiségére vo-
natkoznak, az 1908: XXVIII. t.-c. 97. §-a érte-
lmében 40 koronától 1000 K-ig terjedhető pénz-
büntetéssel fenytetnek. Azok az alkohol mennyi-
ségek, melyek a birodalmi tanácsban képviselt
királyságok és országok, illetőleg Bosznia, vagy
Hercegovina területéről az 1894. évi XV. t.-c.,
illetőleg azt ezt módosító 1899. évi XVII. t.-c.
szerinti szabályszerű eljárás mellett még az 1917.
évi okt. 15. napját megelőző időben úgy hozattak
át a magyar szent korona országainak területére,
de azonban csak f. évi okt. hó 15. napján vagy
azután érkeznek be, a most hivatkozott törvények-
ben körülírt eljárásom kívül további bejelentési
kötelezettség alá nem esnek.

Veszprém, 1917. okt. 13.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Gondoskodjunk a hadiárva elhelyezéséről.

140531—917. sz.

Birtok örökeladási hirdetmény.

A magyar vallásalap tulajdonát képező
és Veszprém vármegyében Somlóvásárhely
községben levő és a pincemesterlak mel-
lett, a partokon túl fekvő kert irásbeli zárt
ajánlatu verseny és ezzel kapcsolatosan
egy 283 -öles és egy 208 -öles parcellára
osztottan, szóbeli árverés útján örökáron
eladóvá tétetik.

A versenytárgyalás 1917. évi október
hó 26. napján délelőtt 9 órakor fog a som-
lóvásárhelyi kir. közalapítványi erdőgond-
nokság hivatalos helyiségében megtartatni.

A részletes versenytárgyalási és eladási
feltételek a hivatalos órák alatt megtekint-
hetők.

Budapesten, 1917. október havában.

A vallás- és közoktatásügyi
m. kir. Miniszter.

2259/1917. pénzügyigazgatóság. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közzétételük, miszerint a m. kir. miniszterium f. hó 15-én kelt rendeletében úgy intézkedett, hogy a központi szeszfordék vállalkozói a kerületéhez tartozó községek területeiről a központi szeszfordékban beszállított és szeszfordékre alkalmas szőlőtörkölyt az 1917/18. termelési időszakban az alábbiak szerint tartoznak átvenni.

1. Penészes vagy romlott törkölyt a központi szeszfordék vállalkozója nem köteles átvenni.

2. Olyan esetekben, amidőn a termelő a szőlőszárát (csomaját) a boggyótól külön választja, a központi szeszfordék vállalkozója a boggyókból nyert törkölyvel együtt a szőlő-szárát (csomaját) is és pedig ugyanazon áron köteles átvenni. Ellenben egyedül a szőlő-szárát (csomaját) a boggyókból nyert törköly nélkül nem tartozik átvenni.

3. A központi szeszfordék vállalkozója a friss hegyi törkölyt q-ként 14 k. a betaposott (kierjedt) hegyi szőlőtörkölyt q-ként 16 k. a friss síkfekvésű (kerti) vagy homoktalajú szőlőtörkölyt q-ként 12 k. a betaposott (kierjedt) síkfekvésű (kerti) vagy homoktalajú szőlőtörkölyt q-ként 14 k. a kilugozott (törkölybor készítésére használt) hegyi törkölyt q-ként 4 k. a kilugozott törkölybor készítésére használt síkfekvésű (kerti) vagy homoktalajú szőlőtörkölyt q-ként 3 k. áron köteles átvenni.

Megjegyeztetik, hogy a borhamisításnak és hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról szóló 1908. évi XLVII. t. c. 32. §-a értelmében törkölybor készítése csakis azoknak van megengedve, akiknek 4 kat. holdnál nagyobb szőlőjük nincs és hogy az idézett t. c. 33. §-a szerint az a termelő, aki törkölybort akar készíteni, köteles ezen szándékát legalább 48 órával előbb az illető község előjáróságának bejelenteni. Ennek fogva a központi szeszfordék vállalkozója, amennyiben gyanúja van arra, hogy a termelők szőlőtörkölyüket az idézett rendelkezések ellenére használták törkölybor készítésére, a közigazgatási eljárás megindítása végett forduljon a rendőri büntető bíróságot gyakorló és az idézett t. cikk 53. §-ában felsorolt hatóságokhoz.

4. Az olyan betaposott szőlőtörköly után, a melyet a központi szeszfordék vállalkozója legkésőbb 1917. november 30-ig át nem vett, minden megkezdett hónapra q-ként 50 fillér örzési és gondozási díjat tartozik a termelőnek fizetni. A betaposott szőlőtörkölyt legkésőbb 1918. május 1-ig a központi szeszfordék vállalkozójának át kell venni. Egyben figyelmeztetnek a termelőket, hogy az 1916. évi XXII. t. c. 2. §-án alapuló 24807. 1917. p. ü. rendelet szerint 1917. szept. 1-től kezdődőleg a főzőkészülék termelőképesége szerinti utalványozás mellett való pálinkafőző szőlőtörkölyre, borseprőre, a szilvára nézve beszünttetett, ezen anyagok kifőzése tehát az eddigi mód szerint már szigorúan büntetendő cselekményt képezne.

Veszprém, 1917. szeptember hó 26.

Horváth. s. k.,
pénzügyigazgató.

Kiadó üzlethelyiség!

Veszprém város főterén, Rákóczi-utca 3. szám alatt egy portálos szép üzlethelyiség azonnal kiadó.

Bővebbet Fodor Ferenc kereskedésében

— Eladó ház. Veszprémben a Rainprecht-ligetben villaszerűen épült új, adómentes modern családi ház eladó. Négy szobából s a szükséges mellékhelyiségek-ből áll; a telek fele parkszerűen művelt, fele gyümölcsös és konyhakert. Értekezhetni a tulajdonosnál, Rainprecht-liget 3. szám alatt.

Kölcsönök földbirtokra 70 % értékig előnyös feltételek mellett szerzek **Bokrossy Elemér** Budapest, IX., Kálvin-ter 10. sz. Postafiók 183.

Mindig jobb szüretre számíthat a szőlőjét kellő szakértelemmel kezelő gazda!

A szőlő- és borgazdaság körébe tartozó összes munkára alaposan megantant a

„Borászati Lapok“

Birtokosaink nagyrésze teljesen tájékozatlan a szükséges gépek, eszközök, anyagok, de különösen szőlővesszők és oltványok beszerzési forrásait illetőleg. — Mindezek adás-vételének gyors lebonyolítására legalkalmasabb a „Borászati Lapok“-ban való hirdetés. Mutatványszámot, valamint hirdetési tarifát megkeresésre azonnal küld a kiadóhivatal (Budapest, IX., Csörsz. ut. 25., II. 11., Köztelek).

Eladó több földbirtok Veszprém- és Vas megyében. Több ház Veszprémben, valamint szőlő és villa Balatonalmádiban, Balatonfüreden, Balatonkenesén és Somlyón. — Érdeklődők szíves megkeresését kéri Bokrossy Elemér bankbizományos Budapest, IX., Kálvin-ter 10. Postafiók 183.

Ellenőrző pénztárak Nemzeti gyártmányok, további intézkedésig általunk visszavásároltatnak.

Szíves ajánlatokat a *National Registrier Kassen G. m. b. H.* címre: Wien, VII., Siebensterngasse 31. sz. alá kérünk.

SÜLY LÁSZLÓ

biztosítási és bankirodája

Veszprém, Szabadi-utca 3. sz.

Elfogad

az **Első Magyar Általános Biztosító Társaság** főképviseletében élet-, baleset-, járadék-, tűz-, jég- és szavatossági biztosításokat. **Takarékpénztári-, gyáripari- és egyéb részvénytársasági, valamint vállalati részvényeket, érték- és állampapírokat, hadikölcsönkötvényeket saját számlára vásárol és forgalmi áron elad. Oszálysorsjegyet elad!!!**

Házoladás.

Veszprémben, a belvárosban, egy nagyobb emeletes bérház eladó.

Veszprémben, a Jeruzsálem-hegyen a Batory-utcában, a volt Holles-féle telken 2 szobás lakóház és 1 házhely (jelenleg kert) eladó.

Bővebb felvilágosítás — szíveségből — nyerhető Veszprémben Szabadi-utca 3. sz. — Biztosítási iroda.

Darasznet Porszenet

téglaégetéshézséparicélokra bármily nagy mennyiséget azonnali szállításra és évi kötésre ajánl

Bergstein Pál

tüzelőanyag és termény-
:: nagykereskedő ::

Szombathely

Interurban telefon: 355.

Hasonlíts több gépet egybe! Rendelést téssz BLICKENSBERG-re!

A legtartósabb rendszerű írógép, elpusztíthatatlan szerkezettel és sok különös előnnyel.

Több mint 165.000 db van használatban!

Ára 2 betűfajjal, elegáns zárószekrénnyel 270—380 korona.

GROYEN & RICHTMANN

román kir. szállítók **KÖLN, Mauritiussteinweg 84.** Képviselő Ausztria-Magyarország számára: **Ing. von Svehla, Prága, II., Ouel Palacky 42.** — Írta: [illegible]

Ön hálás lesz

nekem amiért kinzó tyukszemétől a **RIA-BALZSAM** használata által már három nap alatt megszabadul. Ez a kiváló szer gyökerestől és fájdalom nélkül írta ki a tyukszemét, megszüntet és nyomtalanul eltüntet mindennemű bőrkeményedést és szemölcsöt. Ezekre menő hálairatok. Ára jótálló levéllel tégelyenként K 1.75. 3 tégely K 4.50. 6 tégely K 7.50.

Ízad a lába, keze vagy hónaalja.

egy hozassa meg a kitűnő **ITA** hintőport és azonnal megszabadul ettől a kellemetlen szagtól. Ára: egy doboz 1 korona 75 fill., 3 doboz 4 korona 50 fill. Szétküldés naponta. Kapható az egyedi készítőnél: **Dr. Keleny Miklós, Kassa, postafiók 12/v.**

Jutányos áron izléses kivitelben

készít

nyomtatványokat

névjegyeket

eljegyzési

kártyákat

meghívókat

könyvkötői munkákat

FODOR FERENC

könyvnyomdája és könyvkötészete

TELEFON 54.

VESZPRÉM

TELEFON 54.